

> Retouradres Postbus 2518 6401 DA Heerlen

J.P. van den Bent stichting

Persoonsgegevens
Persoonsgegevens

Postbus 361
7400 AJ Deventer

Stadsplateau 1
3521 AZ Utrecht
Postbus 2518
6401 DA Heerlen
T 088 120 5000
www.igj.nl

Inlichtingen bij

Bedrijfsgevoelige informatie

Beveiligd per e-mail aan: Persoonsgegevens

Ons kenmerk

Bedrijfsgevoelige informatie

Datum 5 november 2024
Betreft Rapportbrief bezoek 17 juli 2024

Geachte Persoonsgegevens

Op 17 juli 2024 heeft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd in het kader van haar toezichthoudende taak een inspectiebezoek gebracht aan de JP van den Bent stichting. Dit bezoek vond plaats in het kader van het toezicht op de inzet van domotica/technologie in de nachtzorg.

In voorbereiding op het bezoek bestudeerde de inspectie de volgende documenten:

- Functiebeschrijvingen begeleider A/B, gedragskundige, locatiecoördinator. JP van den Bent stichting, datum onbekend;
- Richtlijn professioneel handelen. JP van den Bent stichting, datum onbekend;
- Gegevens over de opzet van de nachtzorg en de inzet van domotica (per brief in aanloop naar het bezoek) en cijfers over domotica tijdens nachtzorg (dit document ontving de inspectie na het bezoek);
- Website <https://www.jpvandenbent.nl/>.

Tijdens het bezoek sprak de inspectie bestuurders, regiocoördinator, locatiecoördinatoren, een medewerker ICT, begeleiders, een kwaliteitsmedewerker en een gedragskundige. Daarnaast sprak de inspectie met een cliënt en haar vertegenwoordiger. De inspectie bezocht twee locaties in Apeldoorn, het kortverblijfshuis aan de Oude Apeldoornseweg en de woonlocatie aan de Adelaarslaan.

In dit rapport beschrijven we achtereenvolgens de aanleiding en doel van het bezoek en gaan we in op de bevindingen. Dat doen we aan de hand van vijf onderwerpen: persoonsgerichte zorg, deskundige zorgverlener, onvrijwillige zorg, sturen op kwaliteit en veiligheid, en samenwerking in de keten.

Op 12 september 2024 heeft de inspectie u een concept rapportbrief gezonden met de mogelijkheid om te reageren op feitelijke onjuistheden. Hierop heeft de inspectie geen reactie ontvangen. In dit definitieve rapport treft u nu ook de conclusies en vervolgacties.

Aanleiding en doel

De inspectie ziet in toenemende mate dat de zorg in de nacht ondersteund wordt door technologie. Het gaat dan bijvoorbeeld om in/uitluistersystemen, cameratoezicht en sensoren. Deze technologie, mits zorgvuldig ingezet, kan bijdragen aan goede zorg. Goede zorg is veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht, wordt tijdig verleend en is afgestemd op de reële behoefte van de cliënt. Ook bij de inzet van technologie zoals domotica is het belangrijk dat randvoorwaarden voor goede en veilige zorg geborgd zijn. De inzet van technologie in de nachtzorg kent zowel kansen als risico's. Daarom doet de inspectie verkennende bezoeken bij zorgaanbieders die technologie in de nachtzorg inzetten.

Datum

5 november 2024

Kenmerk

Bedrijfsgevoelige informatie

Bevindingen

Achtergrondinformatie JP van den Bent stichting

De organisatie biedt zorg en ondersteuning aan op basis van kleinschaligheid. Dit gebeurt op 162 locaties. Het betreft 118 woonlocaties, en onder meer locaties voor kortdurend verblijf, logeerhuizen, dagbesteding en buitenschoolse opvang. Op de woonlocaties wonen 15 tot 20 cliënten, bij de kortverblijfhuizen ligt dit aantal iets hoger.

De nachtzorg en de inzet van technologie zoals domotica wordt, zoals alle zorg bij deze zorgaanbieder, primair lokaal georganiseerd. Er is geen zorgcentrale of ander soort centraal georganiseerde vorm van nachtzorg. De locatiecoördinator, zo leest de inspectie, is integraal verantwoordelijk voor de kwaliteit van de dienstverlening, arbeid en middelen op een locatie. Afstemming wordt zo nodig gezocht met de gedragskundige, de regiocoördinator en/of het centrale bureau van de organisatie.

De inspectie zag tijdens het bezoek een inventarisatie van de gebruikte technologie op de verschillende locaties. Een samenvatting hiervan deelde de organisatie met de inspectie. Hierin leest de inspectie dat in totaal 22 locaties (van de 118 woonlocaties) gebruik gemaakt wordt van uitluisterapparatuur, eventueel in combinatie met beeld. Op 4 locaties is zoals ook tijdens het bezoek aangegeven sprake van een wakende nachtdienst, op 120 locaties een slapende nachtdienst.

Het kortverblijfhuis Apeldoorn dat de inspectie bezocht telde 36 cliënten. Cliënten verblijven hier doorgaans tijdelijk, maximaal een jaar. Bij dit kortverblijfhuis zijn 2 locatiecoördinatoren verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken. Vier coördinatoren zijn verantwoordelijk voor de zorgcoördinatie (2 overdag en 2 in de nacht). De woonlocatie aan de Adelaarslaan werkt met uitluisterapparatuur en een wakende nachtdienst.

Persoonsgerichte zorg

De normen voor dit thema zijn als volgt.

- *Zorgverleners kennen de cliënt, diens mogelijkheden en beperkingen, persoonlijke voorkeuren en de zorgbehoefte. De aangeboden nachtzorg sluit hierbij aan.*
- *De zorgaanbieder informeert de cliënt(vertegenwoordiger) afgestemd op diens begripsniveau over de werkwijze van de inzet van technologische toepassingen in de nachtzorg, zodat zij goed geïnformeerd en bewust kunnen beslissen of een product of dienst past bij hun zorgbehoefte. De cliënt(vertegenwoordiger) is op de hoogte van eventuele risico's of nadelen.*
- *Cliënten voeren, binnen hun mogelijkheden, zelf regie over de geboden nachtzorg.*

Datum

5 november 2024

Kenmerk

Bedrijfsgevoelige informatie

Van verschillende gesprekspartners hoort de inspectie dat zij de nachtzorg willen laten aansluiten bij de voorkeuren en zorgbehoeften van cliënten. Het is niet zo dat alle cliënten standaard worden uitgeluisterd. Per cliënt wordt maatwerk geleverd. Op een overzicht van domotica die worden ingezet binnen de organisatie ziet de inspectie verschillend technologische toepassingen zoals bedsensoren, persoonsalarmering, epilepsiedetectie en camerabewaking.

De wijze waarop cliënten kunnen alarmeren aan de nachtdienst kan verschillen per cliënt. Zo hoort de inspectie over een cliënt die een polsbandje heeft met een alarmknop waarmee zij de nachtdienst kan bereiken. De cliënt vertelt aan de inspectie dat zij het een fijn systeem vindt en dat zorgverleners er altijd op tijd zijn wanneer zij alarmeert. Haar vertegenwoordiger zegt dat het polsbandje nodig is voor haar. Zorgverleners krijgen alle meldingen van alarmering van cliënten op hun mobiele telefoon binnen zo hoort de inspectie van een zorgverlener.

Cliënten hebben zelf inspraak in welke technologische toepassingen er worden ingezet in de nacht. Hierover wordt onder meer over gesproken tijdens de evaluaties van het ondersteuningsplan, zo hoort de inspectie van een cliëntvertegenwoordiger en de bestuurder. Wanneer cliënten doelen hebben die specifiek op de nacht van toepassing zijn dan rapporteren zorgverleners daar op zo hoort de inspectie.

Diverse gesprekspartners vertellen dat zij de cliënten goed kennen. Dit komt mede omdat zorgverleners die overdag werken ook in nachtdiensten werken. Bijzonderheden worden 's avonds aan de nachtdienst en 's ochtends aan de dagdienst fysiek overgedragen. Er zijn geen vaste afspraken over wat bijzonderheden zijn. Wanneer een gebeurtenis overdag mogelijk invloed heeft op de nacht en andersom dan worden deze aan elkaar overgedragen. Dit kan bijvoorbeeld zijn wanneer een cliënt onrustig is of wanneer cliënten die dag onenigheid met elkaar hebben gehad.

Deskundige zorgverlener

De normen voor dit thema zijn als volgt.

- *Zorgverleners maken hun professionele afwegingen over de benodigde zorg en ondersteuning en inzet van technologische toepassingen in de nachtzorg op basis van gesignaleerde risico's, behoeften, mogelijkheden en beperkingen van de cliënt.*
- *De zorgaanbieder zorgt dat er voldoende deskundige zorgverleners beschikbaar zijn in de nachtzorg, afgestemd op de aanwezige cliënten en actuele zorgvragen.*
- *De zorgaanbieder zorgt dat zorgverleners over de benodigde kennis en vaardigheden beschikken voor de inzet van technologie in de nachtzorg.*

Van meerdere gesprekspartners hoort de inspectie dat er geen aparte opleiding bestaat voor de nachtzorg. De werkzaamheden overdag hebben veel overeenkomsten met die in de nacht zo hoort de inspectie. De werking van technologische toepassingen die worden ingezet in de nacht leggen zij aan elkaar uit zo en is onderdeel van het inwerkproces zo hoort de inspectie. Zorgverleners zorgen er zelf voor dat zij bekwaam zijn en blijven. In de functieomschrijvingen zag de inspectie geen specifieke aandacht voor de nachtzorg of het gebruik van technologie.

Desgevraagd vertelt een zorgverlener dat er voldoende zorgverleners beschikbaar zijn voor de nachtzorg. Op de meeste locaties is er een slaapdienst en op sommige locaties een wakende wacht zo hoort en leest de inspectie in toegestuurde documenten. Ook kan in voorkomende gevallen de slaapdienst of wakende wacht van een locatie dichtbij worden ingeroepen.

Zorgverleners vertellen dat zij afwegingen maken tussen risico's die cliënten kunnen lopen in het leven en de inzet van de nachtzorg. Zo hoort de inspectie over een cliënt met valrisico. Deze cliënt heeft een alarmsysteem met valdetectie. Een andere cliënt gaat soms in de nachten dwalen door het gebouw. Hiervoor is een deurverklikker geïnstalleerd op zijn appartement. Soms worden risico's in overleg met de cliënt of cliëntvertegenwoordiger bewust geaccepteerd om zo de eigen regie van de cliënten te vergroten. Zo is er een cliënt die graag naar haar werk wil fietsen, ondanks dat ze niet meer 100% verkeersveilig is volgens de medewerkers. Dit risico is geaccepteerd omdat de medewerkers weten dat het voor haar heel belangrijk is dat zij zelf met de fiets naar het werk kan. Tot nu toe is dit altijd goed gegaan en zijn er geen ongelukken gebeurd.

Onvrijwillige zorg

De normen voor dit thema zijn als volgt.

- *De zorgaanbieder heeft een visie en beleid over de inzet van zorgtechnologie als onvrijwillige zorg zoals beschreven in de Wzd.*
- *De zorgaanbieder maakt een professionele afweging over de inzet van onvrijwillige zorg met behulp van technologie in de nachtzorg en zorgt voor daarvoor relevante deskundigheid bij zorgmedewerkers.*

Van de gedragsdeskundige hoort de inspectie dat wanneer er verzet is tegen zorgtechnologie die worden ingezet in de nacht, zij dan het stappenplan van de Wet zorg en dwang (Wzd) volgen en maatregelen periodiek evalueren. Ook vertelt zij dat dan eerst alternatieven worden afgewogen en in eerste instantie wordt gekozen voor de minst ingrijpende maatregel.

Datum

5 november 2024

Kenmerk

Bedrijfsgevoelige informatie

De inzet van domotica wordt vastgelegd in het ondersteuningsplan van de cliënt en (anderhalf)jaarlijks geëvalueerd. Als er sprake is van een Wzd maatregel, vindt deze evaluatie elke drie maanden plaats zo leest de inspectie in toegestuurde documenten. Meerdere gesprekspartners vertellen aan de inspectie dat zorgverleners een opleiding hebben gedaan over de Wzd om zo mogelijk gedwongen zorg (tijdig) te kunnen herkennen.

Datum

5 november 2024

Kenmerk

Bedrijfsgevoelige informatie

Een zorgverlener vertelt tegen de inspectie dat gedwongen zorg zoveel mogelijk voorkomen dient te worden. Wanneer gedwongen zorg toch moet worden toegepast, dan proberen zij die zo snel mogelijk weer af te bouwen wanneer dat kan. Zij noemt daarbij het voorbeeld waarbij een cliënt soms gefixeerd moet worden.

Sturen op kwaliteit en veiligheid

De normen voor dit thema zijn als volgt.

- *De zorgaanbieder heeft een visie en beleid over nachtzorg.*
- *De zorgaanbieder heeft protocollen voor de inzet van technologie in de nachtzorg.*
- *De zorgaanbieder zorgt voor de systematische bewaking, beheersing en verbetering van de kwaliteit van de inzet van technologie in de nachtzorg.*
- *De zorgaanbieder heeft de kans op nadelige gevolgen in voldoende mate verkleind om de kwaliteit van zorg in de nachtzorg voldoende te kunnen garanderen.*

De zorgaanbieder heeft geen specifiek beleid of protocollen die ingaan op de nachtzorg of de inzet van technologie tijdens de nacht. De visie, zo hoort de inspectie van bestuurders en medewerkers, is dat de nachtzorg niet fundamenteel anders is dan de zorg overdag. De visie op technologie in het algemeen is dat dit voor cliënten de eigen regie stimuleert en autonomie-verhogend moet zijn, aldus een van de bestuurders. De behoeften van cliënten staan daarin voorop, niet de technologische mogelijkheden.

Door de lokale benadering kan elke locatie maatwerk leveren en inspelen op de behoefte en vragen van cliënten. Dit betekent ook dat de organisatie als geheel niet volledig in beeld heeft wat er gebruikt wordt. Voor het bezoek van de inspectie inventariseerde de organisatie dit. Dit overzicht toonde een uitgebreide lijst met verschillende technologische oplossingen en bijbehorende leveranciers. De organisatie heeft niet één "menu" voor domotica, zoals een medewerker het omschreef. De inspectie hoort van bestuurders dat door de lokale benadering er mogelijk uitdagingen zijn op onderwerpen als continuïteit en bescherming van gegevens. Bestuurders geven aan dat op deze thema's ook centraal een verantwoordelijkheid ligt.

Naast technologie in de nachtzorg maakt de organisatie gebruik van algemene digitale oplossingen, zoals het ECD (ONS) en het daaraan gekoppelde cliëntenportaal (Caren) en het intranet. De afspraken rondom de nachtzorg en eventuele Wzd maatregelen legt men vast in het ECD. De inspectie heeft dit tijdens het bezoek niet in dossiers geverifieerd.

De organisatie geeft over de nachtzorg aan beperkt meldingen over incidenten of andere ongewenste situaties te ontvangen. Hierop reflecterend geven de gesprekspartners aan dat dit mogelijk te verklaren is door de lokale aanpak en relatief stabiele teams, ook in de nacht. Medewerkers geven aan dat de organisatie leren en verbeteren, ook van meldingen, stimuleert. Via het ECD kunnen meldingen aangemaakt worden, die vervolgens in teamverband en met de locatiecoördinator en zo nodig de gedragskundige besproken worden.

Datum

5 november 2024

Kenmerk

Bedrijfsgevoelige informatie

Bij noodsituaties in de nacht kunnen medewerkers op verschillende manieren escaleren. Medewerkers kunnen een bereikbaarheidsdienst raadplegen, andere locaties om hulp vragen en afstemmen met leveranciers als dat nodig is. Op één van de locaties die de inspectie bezocht was reserve apparatuur voorhanden voor het uitluisteren. Medewerkers kunnen dit bij uitval of storingen inzetten.

Samenwerking in de keten

De normen voor dit thema zijn als volgt.

- *De zorgaanbieder heeft duidelijke afspraken over de verdeling van taken en verantwoordelijkheden voor de zorgverlening en inzet van technologie in de nachtzorg met andere betrokken partijen.*
- *De zorgaanbieder heeft een gezamenlijk zorg- of behandelplan en wisselt relevante informatie uit met andere betrokken partijen bij de nachtzorg.*

Per locatie heeft de organisatie afspraken met leveranciers over hun betrokkenheid en ondersteuning bij het gebruik van domotica in de nachtzorg. Hierbij kan de regiocoördinator en het centrale bureau ondersteunen.

De zorgaanbieder werkt niet met andere partijen samen in het organiseren van de nachtzorg.

Conclusies

De inspectie concludeert dat de inzet van domotica/technologie bij de bezochte locaties van de JP van den Bent stichting voldoet aan de randvoorwaarden voor goede en veilige zorg. Door de lokale benadering is er aandacht voor persoonsgerichte zorg, maatwerk in de gebruikte technologie en is de inzet van onvrijwillige zorg zorgvuldig afgewogen. De inspectie noemt wel enkele aandachtspunten. De inspectie waardeert de openheid en mate van transparantie van de zorgaanbieder.

Aandachtspunten

- Omdat de inzet van technologie (zoals domotica) lokaal georganiseerd wordt, heeft de organisatie te maken met een groot aantal oplossingen en leveranciers. De hieraan gekoppelde risico's zijn door de lokale aanpak niet integraal in beeld.
- Het is niet duidelijk wanneer iets een bijzonderheid is die zou moeten worden overgedragen tijdens de overdracht rondom de (nacht)diensten.

Vervolgacties

De vervolgacties die de inspectie van JP van den Bent stichting verwacht:

- Zorg dat de organisatie een goed overzicht krijgt en houdt op gebruikte domotica (en aanverwante technologie) en de hieraan verbonden risico's.
- Zorg dat helder is, bijvoorbeeld door dit te documenteren, wat bijzonderheden zijn die moeten worden overgedragen tijdens de overdracht van diensten.

De inspectie verwacht dat de JP van den Bent stichting deze verbeteracties oppakt. Hierover hoeft u de inspectie niet actief te informeren.

Openbaarmaking

Ik wijs u er op dat de inspectie op grond van de Gezondheidswet haar rapporten openbaar maakt via www.igj.nl. De inspectie doet dit niet eerder dan twee weken na het verzenden van het definitieve rapport.

Bij openbaarmaking neemt de inspectie de wettelijke normen in acht, zoals gesteld in de Gezondheidswet, de Jeugdwet en de AVG. Dit betekent bijvoorbeeld dat de inspectie in haar rapporten geen tot een persoon herleidbare gegevens opneemt en geen bijzondere persoonsgegevens zoals medische gegevens van uw patiënten of cliënten. Meer informatie over openbaarmaking van documenten door de inspectie kunt u vinden op onze website (www.igj.nl/onderwerpen).

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Datum

5 november 2024

Kenmerk

Bedrijfsgevoelige informatie